

การนิเทศการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 EDUCATIONAL SUPERVISION TO PROGRESS TO THAILAND 4.0

กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน^{1*} อภิสรร์ ภาชนะวรรณ²

บทคัดย่อ

การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศนั้นอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การนิเทศการศึกษาจัดขึ้นเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นนั้นจะขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของศึกษานิเทศก์ผู้ทำงานร่วมกับครู ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่ศึกษานิเทศก์นำมาใช้ในการนิเทศการศึกษาโดยให้ครูมีโอกาสดำเนินงานที่จะต้องทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าขึ้น เมื่อได้เรียนรู้และมีความเจริญงอกงามแล้ว ย่อมจะได้นำมาปรับปรุงงานด้านการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การนิเทศการศึกษามีใช้เน้นการปรับปรุงตัวครู โดยเห็นว่าครูยังทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ในการสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ผู้เรียนหากแต่ให้ความสำคัญไปถึงนโยบายการศึกษา จุดประสงค์ของการให้การศึกษา การพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่ใช้ วัสดุอุปกรณ์การสอนและวิธีสอนของครู สิ่งแวดล้อมของ

ครูและผู้เรียนในขณะที่ยังเรียน เป็นต้นและปัจจัยที่สำคัญของการนิเทศการศึกษาเพราะปัจจุบันการศึกษาไทยได้เปลี่ยนเป็นการศึกษา 4.0 เพราะสังคมเรากำลังเข้าสู่สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังคมดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม นำนอน งานในด้านการศึกษาจึงได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงหลายๆ อย่าง ทั่วโลกเพื่อที่จะสร้างองค์ความรู้ทั้งทางสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อสารมวลชนด้วยรูปแบบต่างๆ ทำให้การกระจายข่าวสารความรู้ได้รวดเร็ว รู้เท่าทัน และได้รับข่าวสารอย่างรวดเร็วจากทั่วโลก ดังนั้น การนิเทศการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อวิชาชีพครู เพราะครูเราจะสอนเด็กได้ดีครูจำต้องมีองค์ความรู้ ซึ่งได้จากที่ตนเองได้ศึกษา และพัฒนาตนเอง และจากการได้รับคำแนะนำ การนิเทศการศึกษาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา

คำสำคัญ: การนิเทศการศึกษา

¹สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

Supervision is an important process in helping teachers to effectively organize their learning activities. The supervision is based on the principle of democracy. The respect between the supervisor and the supervisor Supervision of education to improve the learning activities will depend on the skills and abilities of supervisors working with teachers. The techniques and methods used by the supervisors to supervise the education by giving teachers the opportunity to research the work to do manually. To make it grow. When learning and growing up. I will learn to improve the teaching and learning to be effective. Supervision of education is not focused on improving teachers' perceptions that teachers are not doing their jobs to build up the students' growth, but to focus on educational policies. The purpose of education Consider the suitability of the course used. Teaching materials and teaching methods the environment of teachers and learners while learning And the important factor of the supervision of education because the current education in Thailand has changed to 4.0. Because society is entering the information and communication technology. The work in education has progressed rapidly. There are

many changes around the world in order to create knowledge in social media, and the mass media. The rapid spread of knowledge, knowledge and information from around the world, so supervision is important to teachers. The teacher will teach the child well, the teacher must have knowledge. From the self-study, and self-development and from the advice. Supervise the education of the people involved, whether the supervisor. Educational Administration School administrators, leaders in driving education policy into practice in schools.

Keywords: Education supervision

การจัดการการศึกษา

การจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ครูจะต้องมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสูงตามมาตรฐานหลักสูตรและ มาตรฐานการศึกษาชาติ และโรงเรียนมีศักยภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาเข้าสู่ระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาและการยกระดับโรงเรียนชั้นนำของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อมสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) ซึ่งบุคลากรทุกฝ่ายจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เพื่อให้เป็นโรงเรียน ที่มีระบบการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถ แสดงถึงการพัฒนาตนเองก้าวไกลตามความต้องการ จนถึงระดับสากล

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ แนะนำ หรือปรับปรุงเกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะในโรงเรียนได้มีผู้ให้ความหมายคำว่า การนิเทศการศึกษาไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สเปียร์ส (Spears) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิด การปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนี้ เป็น กระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครู เพื่อให้ครูได้ช่วยตนเอง ได้

กูด (Good) ได้ให้ความหมายของการนิเทศ การศึกษาว่า เป็นความพยายามของผู้ทำหน้าที่ นิเทศที่จะช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครู หรือผู้อื่นที่ ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้สามารถปรับปรุง การสอนของตนให้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเจริญอก งามในด้านอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู

แฮร์ริส (Harris) ได้กล่าวถึงความหมายของ การนิเทศการศึกษาว่า หมายถึงสิ่งที่บุคลากรใน โรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยมี วัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุง การดำเนินการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ สถานการณ์และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนา นักเรียนด้วย

ชาญชัย อาจิณสมมาตร ได้ให้คำจำกัดความว่า การนิเทศการศึกษา คือกระบวนการสร้างสรรค์

ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและการชี้ช่องทางใน ลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียน เพื่อการ ปรับปรุงตัวเขาเอง และสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์

สันต์ ธรรมบำรุง ได้ให้ความหมายว่า การ นิเทศการศึกษา หมายถึงการช่วยเหลือ การแนะนำ การชี้แจง การบริการ การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอน ในการที่จะส่งเสริมให้ครูปรับปรุง การสอนให้ดีขึ้น

สรุปด้วยเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการ แนะนำช่วยเหลือ ครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศนั้นอยู่ บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่ง กันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

บุคลากรนิเทศ

บุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา มีหลายฝ่าย คงเฉพาะศึกษานิเทศก์เท่านั้น ใครก็ได้ที่ทำหน้าที่ ช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเน้นในเรื่องของ กระบวนการเรียนการสอน ในปัจจุบันบุคคลผู้ทำ หน้าที่นิเทศการศึกษาได้มีหลายกลุ่ม ดังนี้ ศึกษานิเทศก์บริหารสถานศึกษา ครูฝ่ายวิชาการ และบริหารการศึกษา

คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ

การนิเทศเป็นกระบวนการที่เป็นทั้งศาสตร์และ ศิลป์ ดังนั้น ผู้ที่จะทำหน้าที่ผู้นิเทศ จะต้อง มี คุณลักษณะที่ดี ดังนี้

1. ด้านความรู้ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจใน

หลักทฤษฎี การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อันจะผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ต้องรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล รวมทั้งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านทักษะ ต้องมีทักษะการสอนในเกณฑ์ดี มีทักษะในการสื่อสาร การแก้ไขปัญหา การมองโลกในแง่ดี และมีคุณลักษณะเฉพาะตัวที่ดีด้วย

3. ด้านเจตคติ ต้องเป็นคนที่มัลักษณะนิสัยที่ดี มีความสนใจ ตั้งใจทำงาน มีความรับผิดชอบ ขยันขันแข็ง มีความสุภาพ เป็นกันเอง เสียสละและอุทิศตนเพื่องาน (อัญชลี ธรรมะวิสิฏกุล, 2552)

ประเภทการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา อาจแบ่งออกตามวิธีปฏิบัติงานเป็น 4 ประเภท

1. การนิเทศเพื่อป้องกัน (Preventive) การนิเทศเพื่อการแก้ไข (Correction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากการพบข้อผิดพลาดและบกพร่องก็ให้หาทางช่วยแก้ไขโดยวิธีการต่างๆ

2. การนิเทศเพื่อการแก้ไข (Correction) เป็นการนิเทศที่พยายามหาวิธีการต่างๆ มาจัดดำเนินงานเพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น

3. การนิเทศเพื่อก่อ (Construction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากความพยายามที่จะกระทำในทางที่เหมาะสมเพื่อความเจริญเติบโตในอนาคต เช่น การใช้ระเบียบวิธีสอนที่ดีเป็นประจำ ช่วยให้กำลังใจช่วยกระตุ้นให้ครูทำงานด้วยความกระฉับกระเฉง

4. การนิเทศเพื่อการสร้างสรรค์ (Creation) เป็นการนิเทศที่พยายามจะคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน (อัญชลี ธรรมะวิสิฏกุล, 2552)

ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาว่ามีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาคน 2) เพื่อพัฒนางาน 3) เพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์ และ 4) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

กระบวนการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคน หมายถึง การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากร ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น

การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนางาน หมายถึง การนิเทศการศึกษา มีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเหตุนี้การนิเทศที่จัดขึ้นจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะ “พัฒนางาน” คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีขึ้น

การนิเทศการศึกษาเพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์ หมายถึง การนิเทศการศึกษา เป็นการสร้างการประสานสัมพันธ์ ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันซึ่งไม่ใช่เป็นการทำงานภายใต้การถูกบังคับและคอยตรวจตราหรือคอยจับผิด

การนิเทศการศึกษาเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง การจัดกิจกรรมการนิเทศที่มุ่งให้กำลังใจแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการนิเทศเนื่องจากขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความตั้งใจทำงาน หากนิเทศไม่ได้สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว การนิเทศการ

ศึกษาก็อ้อมประสบผลสำเร็จได้ยาก (สังต์
อุทรานันท์, 2530)

หลักสำคัญของการนิเทศการศึกษา

หลักการนิเทศนี้มีผู้กำหนดไว้หลายคนแตกต่างกัน โดยจะยกตัวอย่างหลักการของต่างประเทศ และหลักการในประเทศให้เป็นแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาต้องเป็นประชาธิปไตย
2. การนิเทศการศึกษาจะต้องเป็นการส่งเสริมและการสร้างสรรค์
3. การนิเทศการศึกษาควรจะต้องอาศัยความร่วมมือ ของวิทยากรหลายคนมากกว่าที่จะแบ่งผู้
นิเทศออกเป็นรายบุคคลการนิเทศการศึกษา ควร
ตั้งอยู่บนรากฐานของการพัฒนาวิชาชีพมากกว่าจะ
เป็นความสัมพันธ์ส่วนบุคคล
4. การนิเทศการศึกษา จะต้องคำนึงถึงความ
ถนัดของแต่ละบุคคล
5. จุดมุ่งหมายสูงสุดของการนิเทศการศึกษา
คือหาทางช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความสามารถ
ตามความมุ่งหมายของการศึกษา
6. การนิเทศการศึกษาจะต้องเกี่ยวข้องอยู่กับการส่งเสริมความรู้สึกรอบรู้ให้แก่ครู และ การสร้าง
มนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะ
7. การนิเทศการศึกษาควรเริ่มต้นจากสภาพ
การณ์ปัจจุบันที่กำลังประสบอยู่
8. การนิเทศการศึกษาควรเป็นการส่งเสริม
ความก้าวหน้า และความพยายามของครูให้สูงขึ้น
9. การนิเทศการศึกษาควรเป็นการส่งเสริม
และปรับปรุงสมรรถวิสัย ทักษะคติ และ ข้อคิดเห็น
ของครูให้ถูกต้อง

10. การนิเทศการศึกษาควรตั้งอยู่บนหลักการ
และเหตุผล (Briggs and Justman. 1952: 539)

ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา

1. การปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากนโยบายของ
รัฐบาล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิรูปการศึกษาให้
ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะการทำงานของครูในสภาพ
แวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาและ
เทคโนโลยีด้านดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
2. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การศึกษา
จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยน
แปลงของสังคม การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้
เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์การที่เกี่ยวข้องกับ
การศึกษาคือโรงเรียนหรือสถานศึกษา
3. การเจริญก้าวหน้าของศาสตร์วิชาความรู้
ความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง แม้
แนวคิดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ก็เกิดขึ้น
ใหม่อยู่ตลอดเวลา การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้
ครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ
4. การนิเทศการศึกษาเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับว่า
สามารถพัฒนางานได้ การแก้ไขปัญหาและอุปสรรค
ต่างๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาขึ้น
จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะหรือการนิเทศการศึกษา
จากผู้ชำนาญการโดยเฉพาะ จึงจะทำให้แก้ไขปัญหา
ได้สำเร็จลุล่วง
5. การจัดการศึกษาของประเทศเพื่อให้เป็นไป
ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ จะต้องมีการ
ควบคุมดูแลด้วยระบบการนิเทศการศึกษา
6. การนิเทศการศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีความ
จำเป็นต่อการพัฒนาการทำงานของครู แม้ว่าครูจะ
ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูก็ต้อง

ปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอในขณะที่ทำงานในสถานการณ์จริง

7. ครูยังต้องได้รับการพัฒนาในหลายๆ ด้าน การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการจัดกิจกรรม

8. การพัฒนาครูให้ทันสมัย การนิเทศการศึกษาที่มีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอ (อัญชลี ธรรมะวิธิกุล, 2552)

สรุปด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้มีหน้าที่นิเทศจึงควรจะต้องจัดดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือครูให้มีความสามารถในการปรับปรุงพัฒนาเทคนิคการสอนการทำงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานคาดหวังไว้ อันจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูก้าวหน้าโลกที่กำลังเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่

วิวัฒนาการของการศึกษาไทยสู่กระบวนการของการนิเทศ

การศึกษา 1.0 เป็นยุค พ.ศ. 2503 หรือเราเรียกว่า หลักสูตร 2503 (ซึ่งก่อนหน้านี้ตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 และ รัชกาลที่ 8 ส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนตามตำรา ไม่ได้กำหนดเป็นหลักสูตร) เป็นยุคที่เน้นให้นักเรียนเกิดทักษะ 4 ด้าน คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา การวัดผลวัดเป็นองค์รวม โดยตัดสินเป็นร้อยละ ใครสอบผ่านร้อยละ 50 ถือว่าผ่าน ต่ำกว่าเป็นการสอบตกต้องเรียนซ้ำชั้น การสอนของครู เน้นการบรรยาย เป็นลักษณะ บอกเล่า จดในกระดานหรือ

ตามคำบอก ครูว่าอย่างไรนักเรียนจะเชื่อครูทั้งหมด นักเรียนไม่สามารถเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ได้ฟังครูอย่างเดียว หนังสือเรียนสำคัญที่สุด สื่อการสอนกระดาน ชอล์ค บัตรคำ รูปภาพ โครงสร้างเวลา 4 : 3 : 3 : 2 ประถมต้นเรียน 4 ปี ประถมปลายเรียน 3 ปี มัธยมต้นเรียน 3 ปี มัธยมปลาย สายสามัญเรียน 2 ปี สายอาชีพเรียน 3 ปี หลักการ/แนวคิด สมอง ความต้องการของสังคม เป็นหลักสูตร แบบเน้นวิชา

การศึกษา 2.0 เป็นยุค พ.ศ.2521 หลังจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ประชากรมากขึ้น จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนหลักสูตร เป็นการเปลี่ยนใหม่ทั้งระบบ ให้มีระดับประถมศึกษา 6 ปี ยกเลิกชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ระดับมัธยมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษาใช้อักษรย่อว่า “ม.” ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยม ศึกษาตอนปลาย การจัดการเรียนการสอนเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีวิชาเลือกมากมายนักเรียนสามารถ เลือกเรียนตามความถนัดความสนใจ เริ่มมีสื่อการสอนที่เร้าใจ เช่น มีภาพสไลด์ มี วีดีโอ มีภาพยนตร์ ฯลฯ เป็นสื่อในการจัดการเรียนสอน การวัดประเมินผลเป็นการประเมินแยกส่วน หมายถึงประเมินเป็นรายวิชาสอบตก รายวิชาใดก็สามารถซ่อมในรายวิชานั้นๆ ไม่มีการเรียนซ้ำชั้น ข้อจำกัดของหลักสูตรการศึกษา พุทธศักราช 2521

1. การกำหนดหลักสูตรไม่สามารถสะท้อนสภาพความต้องการของท้องถิ่น

2. การจัดการเรียนการสอนทางด้านคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยียังไม่สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3. การนำหลักสูตร ไปใช้ไม่สามารถสร้างพื้น

ฐานทางการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน

4. การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถสื่อสารและค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษา 3.0 เป็นยุค 2551 จากข้อจำกัดของหลักสูตรการศึกษาพุทธศักราช 2521 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และพบว่ามี ความสับสนของผู้ปฏิบัติการในสถานศึกษา เป็นหลักสูตรเน้นเน้นเกินไปเรียนทั้งวัน มีปัญหาในการ เทียบโอน และปัญหาคุณภาพผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงเปลี่ยนมา ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธ ศักราช 2551 โดยเพิ่มสมรรถสำคัญของผู้เรียนและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีการกำหนด ตัวชี้วัด มาให้ เป็นการ จัดหลักสูตรที่ให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และ การเมือง ความเจริญก้าวหน้าทาง วิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคปัจจุบัน มีศักยภาพ พร้อมที่จะแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ใน เวก์โลก จุดหมายของหลักสูตร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพใน การศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็น จุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนจบ การศึกษาขั้น พื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประ สงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในการปฏิบัติตน ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ ตนนับถือ ยึดมั่นปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การ คิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย

และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการ ปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมห า กษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาไทย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ ที่มุ่งบำเพ็ญประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

การศึกษา 4.0 จากปัญหาต่างๆ ของประเทศ ไทย เช่น เศรษฐกิจล้มเหลว การเมืองล้มเหลว สังคม ล้มเหลว หรือทุกๆ ปัญหาที่ล้มเหลวต่างก็ โทษการศึกษาล้มเหลว ไทยแลนด์ 4.0 เป้าหมาย ต้องการให้ ประเทศไทยมีนวัตกรรมเป็นของตนเอง แต่หลักสูตรการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ของครู ต้องสนองของเป้าหมายไทยแลนด์ 4.0 แล้ว ยัง ทั้งๆ ที่มีการเปลี่ยนและปรับหลักสูตรมาตลอด กว่า 50 ปี ถึงเวลาแล้วที่จะต้องปรับเปลี่ยนกระ บวนการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อตอบสนอง การสร้างนวัตกรรม ของประเทศ โดยกระทรวง ศึกษาต้องเป็นผู้นำที่ต้องเดินพร้อมไปกับโรงเรียนที่ เป็นหน่วยปฏิบัติโดยตรง ดังนี้

1. ต้องกำหนดนโยบายหรือออกกฎกระทรวง นักเรียนต่อห้องต้องไม่เกิน 36 คน เพื่อให้เกิด ประ สทธิการในการสอนอย่างจริงจัง ครูสามารถดูแล นักเรียนในการจัดกิจกรรมการสอนได้อย่างทั่วถึง จะออกข้อสอบอัตรานี้ครูก็สามารถที่จะตรวจข้อสอบ ได้ในเวลาที่เหมาะสม ไม่ใช่นักเรียนห้องละ 50 ครู ดูแล ไม่ทั่วถึงใครไม่สนใจครูจำเป็นต้องปล่อย ปัจจุบัน อัตราการเกิดของประชากรน้อยมาก นักเรียนก็ลดลง ทุกโรงเรียน ฉะนั้นโรงเรียนสามารถ

สามารถรับนักเรียนได้อย่างเพียงพอ

2. การจัดความพร้อมของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนทั้งประเทศอย่างน้อยในทุกตำบล หรือ อำเภอ หรือจังหวัดต้องมีความพร้อมเท่าเทียมกัน ทั้งสื่อ อุปกรณ์ ครู อาคารสถานที่ต้องมีความพร้อมเท่ากัน ไม่ให้เกิดการเปรียบเทียบถึงความแตกต่าง

3. หลักสูตรต้องมีการปรับปรุง อาจจะมีหลักสูตรรายวิชา มีการยกระดับวิชาคอมพิวเตอร์ วิชา เทคโนโลยี มาเป็นวิชาหลัก ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของ วิชาการงานอาชีพ การเรียนเป็นรายวิชาจะมีข้อดี คือสามารถจะเปลี่ยนรายวิชาได้ทุกปี เป็นวิชาที่ โรงเรียนสามารถจัดให้นักเรียนเรียนวิชาที่ทันยุค ทันสมัย ได้เลย ไม่กำหนดตายตัว

4. ต้องนำสะเต็มศึกษา (STEM EDUCATION) และ Active Learning เข้ามาจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียน คำว่า “สะเต็ม” หรือ “STEM” เป็นคำ ย่อจากภาษาอังกฤษของศาสตร์ 4 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics) หมายถึงองค์ความรู้ วิชาการของ ศาสตร์ ทั้งสี่ที่มีความเชื่อมโยงกันในโลกของความเป็นจริง ที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ต่างๆ มาบูรณาการ เข้าด้วยกันในการดำเนินชีวิตและการทำงาน การ จัดการเรียน การสอนของไทยเราครูผู้สอนจะสอน แยกส่วน เช่น สอนเคมี ก็เคมีล้วนๆ ฟิสิกส์ ก็ฟิสิกส์ ล้วนๆ หรือ คณิตศาสตร์ก็คณิตศาสตร์ล้วนๆ ไม่เคย นำมาบูรณาการในชั้นงาน หลักของนวัตกรรมทั้งหมด เกิดจาก การบูรณาการของคณิตศาสตร์ วิทยา ศาสตร์ เป็นส่วนใหญ่ แล้วจึงเกิดนวัตกรรมจนกลายเป็นเทคโนโลยี ต่อมามีนำการนำเทคโนโลยีมา บูรณาการกับวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จึงเกิด

นวัตกรรมใหม่ ต่อยอดไปเรื่อยๆ ทั้งนี้โดยใช้ กระบวนการทางวิศวกรรม ในการสร้างนวัตกรรม การสอนให้นักเรียนสร้างนวัตกรรมนั้น ต้องสอนให้ นักเรียนรู้แบบโครงการ หรือการสร้างชิ้นงาน สอด คล้องกับ สิริินภา กิจเกื้อกูล(2558) ที่ให้แนวทางการ ศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่เป็นการผนวก 4 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics) ไว้ด้วยกันนั้น อาจกำลังเป็นที่สงสัยสำหรับ ผู้สอน ทั้งในกลุ่มสาระ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และการงานอาชีพและ เทคโนโลยีว่าจะนำแนวทางนี้ไปสู่ภาคปฏิบัติได้ อย่างไร บทความฉบับนี้ จึงได้นำเสนอรูปแบบ การบูรณาการแนวคิดของสะเต็มศึกษาสู่การจัดการ เรียนรู้ในชั้นเรียน ที่สามารถบูรณาการได้ หลากหลายแบบ และจะได้นำเสนอหลักการ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา พร้อม ทั้งตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา ไว้ด้วย

5. ต้องสร้างตัวชี้วัดระดับบุคคลในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู เพื่อจะทำให้ทราบ จุดเด่น จุดเด่นต้องพัฒนาครูเป็นรายบุคคล กระทรวงต้องการให้ครูเป็นอย่างไรก็กำหนดตัวชี้วัด มาประเมินในสิ่งที่ ต้องการให้เป็น ปัจจุบันตอบ ไม่ได้ว่าครูแต่ละคนมีสิ่งที่จะต้องพัฒนาอะไรบ้าง จุดเด่นของครูมีอะไรบ้าง เช่น ต้องการให้ครูนำ เทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ก็ต้องสร้าง ตัวชี้วัดเพื่อประเมินครูว่ามีการใช้ได้ หรือเปล่า เช่น กระทรวงมีนโยบายอย่างไร นโยบายจะสำเร็จ หรือไม่ต้องกำหนดตัวชี้วัดของนโยบายนั้นๆ (โพยม

จันทร์น้อย, 2559)

เส้นทางสู่การศึกษาไทย 4.0 : เพื่อให้ก้าวไปสู่การศึกษาไทย 4.0 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดส่งเสริมสนับสนุนโครงการสำคัญ ได้แก่ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษ พัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี พัฒนานักวิจัยหลากหลายสาขาการจัดการเรียนการสอน STEM การศึกษา ความร่วมมือ “สานพลังประชารัฐ” และสานต่อไปสู่การพัฒนาด้านการนิเทศการศึกษาให้ตอบโจทย์ด้านการศึกษาของการนิเทศการศึกษาเพื่อความมุ่งหมายและส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพแก่ครู ส่งเสริมความเจริญงอกงามของครู ปรับปรุงการสอนเพื่อก้าวไปสู่การศึกษาไทย 4.0 ให้ได้ ตามกรอบแนวความคิดการศึกษา 4.0 ดังนี้

โดยนักทฤษฎีอย่าง บริกส์ และจัสท์แมน (Briggs and Justman. 1952 : 539) กล่าวว่า การ

นิเทศการศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพแก่ครู ส่งเสริมความเจริญงอกงามของครู ปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น ส่งเสริมแนะนำและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อสนองความต้องการทางด้านกระบวนการของเส้นทางสู่การศึกษาไทย 4.0

จากความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาของนักการศึกษาที่นำมากล่าวถึงข้างต้น จะเห็นว่าการนิเทศการศึกษามุ่งที่จะพัฒนาครูผู้สอนเป็นหลัก เนื่องจากปรัชญาของการนิเทศการศึกษามีความเชื่อว่าครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษา เพราะครูเป็นผู้นำกระบวนการแลกเปลี่ยนองค์ประกอบอื่น มาใช้เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้แก่เด็ก (วิเวก สุขสวัสดิ์. 2537 : 13) ซึ่งวิธีการนิเทศที่จะสามารถช่วยให้ระบบการนิเทศสมบูรณ์จะต้องมีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระบวนการของการศึกษา 4.0 กระบวนการเหล่านี้ประกอบไปด้วย

ภาพ 1 การศึกษา 4.0

(ที่มา:ดร.โพยม จันทร์น้อย อ่านเพิ่มเติมได้ที่ : <http://www.kroobannok.com/81497>)

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศ ที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานและความร่วมมือในการทำงานของครูและคณะ ส่งเสริมให้ครูรังงานวิชาการ ทำงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เคารพในหลักการและเหตุผล พยายามปรับปรุงคุณภาพของงาน และช่วยเหลือให้ครูปฏิบัติงานได้สะดวก มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ มีเวลาปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. กำหนดวิธีการหาข้อมูล ศึกษาปัญหาอุปสรรค และประเด็นที่ต้องพัฒนา ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกต ปรัชญาหรือ ประเมินผลงานทางวิชาการของโรงเรียน

3. กำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมต่อไปนี้ตามความเหมาะสม ได้แก่ การปฐมนิเทศ การสาธิตการจัดกระบวนการเรียนรู้ การประชุม การอบรม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรม การจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยากาศในชั้นเรียน และเอกสารอ้างอิง

จึงสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อมุ่งช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและส่งเสริมครูให้พัฒนาในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่ เพื่อที่จะเอาความสามารถของครูออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน ความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน และโรงเรียนในที่สุด หรือสรุปได้เป็น 4 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคณะและบุคลากรทางการศึกษา
2. เพื่อพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้
3. เพื่อการสร้างความสัมพันธ์อันดี

4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

ทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2574

1. คนไทยเป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

2. สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

การขับเคลื่อนภายใต้ 7 ยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ การวัด และประเมินผล

2. การยกระดับคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

3. การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมรองรับความต้องการของตลาดงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

4. การพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล

5. การพัฒนาคุณภาพของคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

6. การพัฒนาระบบ บริหารจัดการและการมี

ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน

7. การพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา(มาเรียม นิลพันธ์,2555)

ครูการศึกษา 4.0

ครู 4.0 จะใช้สมรรถนะที่ครูมีอยู่ในการทำให้นักเรียนกลายเป็นนักเรียน 4.0 ด้วยการเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนได้รับทักษะที่จำเป็นสำหรับ ศว.ที่ 21 คือทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม การเรียนและการทำงานร่วมกันเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ การสื่อสาร การใช้ข้อมูล และสารสนเทศ การติดต่อสื่อสารทางไกล การใช้คอมพิวเตอร์ และปัญญาประดิษฐ์ การคิดคำนวณ การสร้างอาชีพและการเรียนรู้ด้วยตนเองและนอกจากนั้นต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการการพัฒนาทักษะทางสังคม คุณธรรม จริยธรรม คารวธรรม การสร้างเสริมสุขภาพอนามัย การเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและของโลก การจัดการเกี่ยวกับเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว การเป็นผู้ประกอบการใหม่ การรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การป้องกันภาวะโลกร้อน การยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณี และจรรยาบรรณวิชาชีพเข้าไปในทุกวิชาที่สอนด้วย

ครู 4.0 จึงเน้นที่การสร้างชุมชนแห่งความสงสัย กระตือรือร้น อยากเรียนอยากรู้ และอยากได้คำตอบขึ้นในชั้นเรียน ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนทุกห้องเป็นห้องเรียนแห่งความสงสัย อยากเรียน อยากรู้อยากหาคำตอบ "Community of Inquiry" และนักเรียนก็จะลงมือค้นหาคำตอบที่ตนสงสัย และ

อยากรู้เป็น กลุ่ม ค้นหาคำตอบผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เรียกว่าการเรียนรู้โดยยึดปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning = PBL) คือเริ่มต้นจากความสงสัย อยากเรียนอยากรู้แล้วก็จะพัฒนาเป็นปัญหาที่ต้องการคำตอบ (Problem) และจากปัญหาที่ต้องการคำตอบก็จะพัฒนาไปสู่การค้นหาคำตอบ ลงมือค้นหาคำตอบ โดยใช้สมรรถนะความเป็นนักเรียน 3.0 นักเรียน 2.0 นักเรียน 1.0 และปัญญาประดิษฐ์เป็นตัวช่วย

การเรียนการสอนของครู 4.0 จึงเป็นการเรียนการสอนที่เน้นการคิดสร้างสรรค์ (Creative Learning) ที่ จะนำไปสู่การผลิตนวัตกรรม (Innovation) ซึ่งเหตุผลนี้ที่กล่าวมาจึงต้องทำให้ระบบการนิเทศการศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 จะต้องมียุทธศาสตร์การทำงานรวมถึงการประสานงานของระบบการนิเทศจะต้องมีความเข้มแข็งเป็นอย่างมาก เพราะ จากแนวคิดเกี่ยวกับผู้นิเทศภายในโรงเรียนพอประมวลได้ว่า ผู้นิเทศคือบุคคลใดก็ตามที่มีหน้าที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อปรับปรุงสมรรถภาพการเรียนการสอน โดยการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้มีความร่วมมือมากกว่าการแนะนำหรือสั่งการอย่างเดียว สำหรับผู้นิเทศภายในโรงเรียนก็ คือ บุคลากรภายในโรงเรียน เช่น ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือกลุ่มวิชาหัวหน้างานต่างๆ รวมไปถึงครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ที่โรงเรียนได้แต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่คอยช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือภาระงานที่ได้รับมอบหมายให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นหรือดีขึ้น”

บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการศึกษา ยุค 4.0

ผู้ที่มีหน้าที่การศึกษาในโรงเรียนจะต้องทราบว่าภาระหน้าที่อันถือว่าเป็นหลักของการนิเทศนั้นเป็นอย่างไร เพื่อจะได้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติได้ถูกต้อง และจะสามารถนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะผู้อำนวยการโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องโดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ช่วยเหลือครูในการพัฒนาและปรับปรุงตนเอง
2. ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงหลักสูตร
3. ช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น
4. เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาซึ่งมีอยู่ในโรงเรียนได้ช่วยเหลือเพื่อนครู
5. ส่งเสริมให้คณะครูมีความสนใจในอุปกรณ์การสอน
6. ช่วยเหลือครูในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กให้ดีขึ้น
7. ช่วยเหลือครูในการประเมินผลนักเรียน
8. ส่งเสริมกระตุ้นให้รู้จักประเมินผลโครงการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าของตน
9. ช่วยให้ครูประสบผลสำเร็จและมีความรู้สึกรับผิดชอบ

สมรรถนะผู้อำนวยการโรงเรียน 4.0

ผู้อำนวยการสถานศึกษา” เป็นหัวหน้าสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือว่าเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ เพราะนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาแล้ว ผู้อำนวยการสถานศึกษายังเป็นจุดเชื่อมของนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด

1. คุณลักษณะผู้อำนวยการสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย รัก ศรัทธา ภาคภูมิใจในศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของความเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา มุ่งมั่นในการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างวัฒนธรรมคุณภาพและวัฒนธรรมประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วม มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำทางวิชาการและสามารถส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของชาติและหลักการจัดการเรียนรู้ สามารถบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุ่มเทความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3. การบริหารและการจัดการในสถานศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ นโยบาย ภารกิจของสถานศึกษาและบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา สามารถวางแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดความคุ้มค่า สามารถบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแสดงความสามารถในทาง

วิชาการ สามารถนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและ รายงานผล สามารถวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา

บทสรุป

การนิเทศการศึกษายุค 4.0 เป็นกระบวนการที่สำคัญในการแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถจัด กิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้นวัตกรรมทางการศึกษามาเป็นตัวช่วยใน กระบวนการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของ ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งระบบการนิเทศจะเป็นตัวช่วยในการบอกถึงประโยชน์ต่างๆของระบบ การศึกษาได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนเพราะระบบการ นิเทศนั้นอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การนิเทศการศึกษาจัดขึ้นเพื่อปรับปรุงการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นนั้นจะขึ้นอยู่กับทักษะ

และความสามารถของศึกษานิเทศก์ผู้ทำงานร่วมกับ ครู ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่ศึกษานิเทศก์นำมาใช้ในการนิเทศการศึกษาโดยให้ครูมี โอกาสค้นคว้างานที่จะต้องทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิด ความมุ่งมั่นขึ้น เมื่อได้เรียนรู้และมีความเจริญงอก งามแล้ว ย่อมจะได้รู้จักปรับปรุงงานด้านการเรียน การสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และการ นิเทศภายในโรงเรียนในยุค 4.0 เป็นกระบวนการ ทำงานและดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร และบุคลากรภายในโรงเรียนในการแนะนำช่วยเหลือ มีขวัญกำลังใจ ส่งเสริมเกี่ยวกับการเรียนการ สอนและพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้ เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากโรงเรียนทุกฝ่าย เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัด การศึกษาที่กำหนดไว้

บรรณานุกรม

- ดิเรก พรสีมา.(2559).*ครูไทย 4.0: ข้าราชการครู ครุภัณฑ์นอกตอทคอม.บ้านนอกตอทคอม. กรุงเทพมหานคร.*
- ไพฑูรย์ ทิพย์สุข.(2551).*การนิเทศการศึกษาแนวใหม่*. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาสื่อฯ.กรุงเทพมหานคร.
- โพยม จันทน์น้อย(2559).*บทความพิเศษ : การศึกษา 4.0. : ข้าราชการครู ครุภัณฑ์นอกตอทคอม. บ้านนอกตอทคอม.กรุงเทพมหานคร.*
- สงัด อุทรานันท์ (2530). *การนิเทศการศึกษา หลักการทฤษฎีและปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สิรินภา กิจเกื้อกูล. (2558). สะเต็มศึกษา (ตอนที่ 2): การบูรณาการสะเต็มศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- มาเรียม นิลพันธ์.(2555).*บทที่2 การนิเทศการศึกษา.ภาควิชาหลักสูตร และวิธีสอนคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร*
- วิเวก สุขสวัสดิ์. (2537). *แนวคิดการนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร :วัฒนาพานิช.
- บวร ปภัสราทร.(2553). *ผู้บริหารโรงเรียน 4.0 พลัสขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษา: หลักสูตรและคู่มือการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร.
- อัญชลี ธรรมะวิสิกุล .2552.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา.ออนไลน์ แหล่งที่มา: <https://panchalee.wordpress.com/2009/03/30/supervision/>.